

ULLOQ 24. Maj

UPA2023/10

2023-mut Aningaasaqarnermik ingerlatsineq pillugu nassuaat
(Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Nalunaarusiamut imartuummut qujalluta Siumumiit imaattumik oqaaseqarfingissavarput.

Nunarpununa nunatut ingerlaniarnermini aningaasatigut inissisimaffia allanngujaatsorujussuaq.

Annertuumik naatsersuutiginngisamik pisoqanngippat patajaatsumik inissisimasartoq.

Nalunaarusiami malugineqarsinnaavoq erseqqissarneqarlunilu Nunatta aningaasaqarnera avataanit pisunik sunnerneqaruni aalassassinnaasoq, tamannalu suli periarfissaviuvoq siulittutigineqarlunilu suli Ukrainimi sorsunnerup kingunerisaanik sunniutissai manna tikillugu malugisimasatsinnit annertunerit takkussinnaasut. Tamanna nunatut aningaasatigut inissisimanitsinnut ernumanarnera Siumumiit oqaatigivarput.

Taamaattorli patajaatsuunerata ilorrisimaartittariaqanngilaatigut, aningaasartuutit qaffakkiartorneri, akiligassallu qaffakkiartorneri, akiitsullu qaffakkiartorneri qanoq iliuuseqarfingikkutsigit ernumanarseratarsinnaavoq. Aningaasartuutikillisaasinnaavugut aamma isertissinnaasagut aallunnerusinnaavagut.

Taamaattumik inuussutissarsiutigisinnaasatsinnik annertusaasariaqarpugut killilersuutillu annikinnerpaaffianiitinnissaat pisariaqarluinnarpoq. Siumumiit isumaqarpugut ukiuni makkunani silatusaartumik pipallatassaannitsumik suliassaqartugut, pingaartilluinnarlugu innuttaasut peqataatillugit aaliangersaanerit annertuut ornitagut ingerlattariaqarigut.

Aningaasartuutikillisaanermi pisortat ingerlataasa annertussusia annermik sammisinnaavarpugalilorseorlugu ullumikkut atortorissaasutit ineriartornerisa suut teknologit atorlugit suliariuminarnerulersimanersut pisariillisarlugit.

Pisortat ingerlataasa annikilliartortinnissaat isumaqatigiissutigineqareersoq pimoorullugu ingerlattariaqarpoq, alloriarnissaq tulleq sapiissuseqarnerulluta tiguneqartariaqalerpoq. Inuit

suliffissaarunnissaat annilaangatigisinnaanngilarput nunami inuulluta nunatta annersaani sulisussaaleqinerup ajornartorsiutaatillugu. Siumumiit isumaqarpugut allanngutsaaliusutut qunulluta illorsorlatalu inissiinnaanngitsugut nalunagu Nunarput pitsaanerusumik ingerlalissappat aaliangiagassat aamma ajornartorsiutitallit tigusariaqarlugit kingunissai pitsasut ajortullu nalunagit ilisimallugillu.

Kalaallit Nunatsinni sulisussaaleqineq ajornartorsiutigilersimavarput, assaat sulisussat ingerlatatsinnik ikinnerulersimapput, sumiiffiillu ilaat suli suliffissarsiortut amerlavallaartut takuneqarsinnaalluni. Taamatut equngasumik inissisimanerput suliassarivarput iluarsiiffigissallugu naliignerusumik innuttaasut atugaqalissappata.

Sulisussaaleqinerup kingunerivaa suliffeqarfippassuit sulisinnaasunik tamanit tigooraapput pisariaqartivikkamikkit, Siumumiit ernumanartua uaniippoq sulisussarsiorneq imatut inissiisalersimappat Ilanniartut ilinniarunnaarlutik sullisilersimappata. Immini piffisaq qaninneq isigalugu aningaasanik isertitsineq ajunngikkaluarpoq, ajornartorsiutitaali uaniippoq ilinniarsimanerup nukinga nunutta ullumikkut massakkut siunissarlu ungasinnerusoq Nunatta pisiaqartitaa sapangissannginnatsigu. Qanorluunnit ilinniarsimassutsip qaffassannissaa sapangissanngilarput.

Nunatta aningaasaqarnerata ilungersunarseriataassappat pissakinnerit kisimiillutik akilissanngimmassuk, silatusaassaagut aningaasarsiutigisinnaasagut nutaanik aningaasanik isertitsissutigisinnaasagut pingaruteqartumik aaliangersaaffigissallugit, maani aamma pingarpoq aatsitassarsiutinut periarfissagut aningaasaliisinnaasunut soqtiginarsaassalluta killilersuinerunata.

Ullumikkut inissisimanitta akissaarutsissanngilaatigut suliassanut pingaruteqarnerpaanut taakkupullu meeqqat inuusuttullu ineriartortittuarnissaat. Nalunaarusiami takuneqarsinnaavoq ullumikkut meeqqat inuusuttullu pitsaanngitsumik atugaqartikkigut. Nunatut tamanna attatiinnarsinnaanngilarput.

Taamaattumik meeqqatsinnut suliassagut aalluttariaqarpagut meeqqagut inuussuttagullu suliassatsitut pingarnerpaatut isigalugit inunnik isumaginninnerup pissusissamisoortumik aaqqissuussaanersoq nalilersorlugu, ilumut ullumikkut sanarfisimanerippup pitsaanerpaamisiillugu

suliniutit iluaqutaanngitsut piaarlugit, suleriaatsit naleqqutinngitsut piaarlugit.

Suliniutit iluaqutaavissut nassaaralugit atorlugit meeqqatta inuuusuttattalu

ineriartuitigissammatigit.

Suliassarli inunniq isumaginninnerup kisimi kivissinnaanngikkaa ilisimavarput, suliassaq inoqarfitsinni meeqqat najortagaat aallaavigalugit sammisaqassaagut. Suleqatigiissapput atuarfeqarfiiit, ilinniartoqarfiiit, meeqqeriviit, meeraaqqeriviit, immikkut inissiisarfiiit, angajoqqaat ilaqtariillu.

Aatsaat meeqqat nunatut atornerlukkunnaarutsigit, ulluinnarni toqqissisimasumik sinaakkuserutsigit naaffeqanngiusattumik atugarliortarnerat mumisissinnaavarput.

Siumumi suleqatigiissutigalugit soorlu aamma utoqqaat atugarisaat pillugit suleqatizerinnittugut ukiorpassuarni atuuttussanik iluarsiiffiginissaat sulissutigalugu suliaq aallartittariaqaratsigu. Utoqqaat atugarisaasa pitsangorsarniarlugit inatsisit pilersissimasagut allanngortinniarneri eqqumaffigissavarput inatsisit imminut naalleraattut ilanggullugit iluarsiivigisariaqarneri suliarissagatsigit. Taamaaliornikkut ataavartumik iluarsiinissatta qulakkeernissaa pisariaqartoq isumagineqassamat Siumumiit isumaqarpugut.

Ilinniarsimanerup qaffasinnerulersimanerata kingunerivaa kalaallit suliffeqarfimmiiittut amerlanersaat aqtsinermik ingerlataqalersimasut, qanorli tamanna suli annertusaqqikkutsigu sulisinnaasut amerlanerpaartaat nunatsinni aqutseqataalersinnaaqqullugit ilinniarluta pikkorissarluta tamakkulu atorlugit aqtsinikkut avataanit pisariaqartitsisutut inissismanera annikillisissallugu. Taamatut sapiisersinnaagutta takorlooparput siunissamik Nunap inui aqtsilersimassasut, sinneri allamiut suliartortariaqartut suliartortissavagut immikkuullarissumik piginnaasaqarneri pissutigalugit imaluunnit naammattumik assasaqannginnerput pissutigalugu.

Siumumiit isumaqarpugut ukiuni makkunani siunissamut ungasinnerusumut aaqqissuussinerit peqqissaarullugit suliarilluarlugit amerlanerpaat inooqataaffigisissaat pingaarutillit sisamat aalluttariaqarigut

Aaqqissusseqqinnerit Aalisarnermi inatsimmik suliaqarneq, pisortani allaffisorermik aaqqissusseqqinneq, kiisalu peqqinnissaqarfik pillugu aaqqissusseqqinnerit inatsimmik nutaamik pisariaqartitsusut kiisalu minnerunngitsumik akileraartaneq pillugu

aaqqissusseqinnerit suliaapput uani qinigaaffimmi akisussaassuseqartumik tamanut inuuffigineqarsinnaanngorlugit aaqqissuunneqassasut. Toqqammaviliissimmata Nunatta ineriartornissaanut.

Inuiattut alliseequtitta ilagilluinnarpaat aaqqissuussisimagatta eqarpallaartumik ikioqatigiinneq suleqatigiinneq akisussaaffilersuineq akisussaaffimmillu tigusineq nammineq ingerlassinnaasatsinnik suliaqalerutta ineriartoqqilersinnaavugut. Soorluuna isumaqalersimasugut pisortat ingerlataani amerliartuinnarnikku ineriartortitsineq qulakkeersinnaallutigu tamanna kukkuneruvoq ataatsimoorluta iluarsisigu.

Ineriartorneq pisortanik killilorsorneqartutut misiginermik malitsegartariaqanngilaq, ineriartorneq Nunap inuisa kiffaanngissuseqarlutik akisussaassuseqartumik inuiaqatigiinnullu tunniussillutik suliassaraat.

Nunarput alloriarnermut tullermut piareersarnerani pisariaqartipparput ikioqatigiinneq ataqatigiittumillu sulineq, ineriartorneq nutaaliornermik aallaavilik, kiffaanngisuseqarneq akisussaafeqartumik, Kalaallit Nunaannik ineriartortitsineq nunarsuarmioqataalluni.